

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Non Fallax

Segneri, Paolo
Pinamonti, Giovanni Pietro

Coloniæ, 1706

VD18 12375713-001

Consideratio I. Nihil sumus ex nobis, in statu & ordine naturæ: & I. nihil in
essendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50799](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50799)

CONSIDERATIO I.

Pro Die Dominica.

De *nihilo*, quod sumus ex no-
bis, in statu & ordine na-
turae.

PUNCTUM I.

Nihil es in essendo.

I. **C**onsidera, totam artem,
cognoscendi se ipsum, con-
sistere in eo, ut quis norit separare
pretiosum à vili, seu id, quod DEI
est, ab eo, quod nostrum, & suum
cuique ex æquo tribuere. Qui
hoc scit facere, tam justam de re-
bus sententiam ferre novit, ut
Deus ipse eam approbet, velut su-
am, eamque velut Divinae suae ve-
ritatis oraculo prolatam profitea-
tur, *Si separaveris pretiosum à vili,
quasi os meum eris. Jerem. 15. 19.*

Conf-

Consideratio 1.

15

Confidera te igitur solam ex te, & agnosce, te planè nihil esse. Quid, quæso, eras ante annos centum? exercebatur tunc mercatura in mundo, gerebantur bella, fervebant lites, struebantur ædificia, volvebantur cœli, erant vicissitudines temporum, nascebatur & occidebat sol, & fiebant mille alii effectus; hæcque omnia sine te. Nondum tunc habebas corpus, nec animam, nec sensus, nec facultates, neque ullum omninò jus aut meritum, ut aliquando esses, minus tunc eras, quàm formica, minus quàm arenæ granulum; verbo, eras nihil & quod tunc eras, es etiamnum ex te, quidquid modò es ultra id, quod eras, totum es ex DEO, & ut illud haberes, necesse fuit, ut ipse tibi illud daret, ita quidem, ut tibi & rebus creatis omnibus sit penitus impossibile, quidquam habere à te, & non ab illo. Igitur, *quid superbis terra & cinis?*

16 *Speculum non fallax.*
cinis ? Eccl. 10. 9. Si ex me ip-
so forem terra, aut cinis, intole-
rabile utique foret, propterea ex-
tolli. & tamen extollor, cum sim
in finities minus, hoc est, nihil.

PUNCTUM II.

Nihil es in permanendo.

II. **C**onsidera præterea, non
minus te indigere DEO,
ut maneat in esse, quam ut primò
esses, ita quidem, ut singulis mo-
mentis in nihilum tuum redires,
nisi Deus infinitâ suâ potentiâ te
sustentaret, *Portans omnia verbo*
virtutis sue, Hebr. 1. 9. Cum
sculptor absolvit statuam, non ha-
bet illa amplius opus artificis suo,
qui eam conservet; creatura au-
tem aequè pendet à Creatore, dum
fit, & postquam facta est, pendet-
que magis ab illo, quam lux à so-
le, vel umbra à corpore. Tu, O
Deus

Deus

Deus! formasti me, ait Regius Psaltes, Psal. 138. 5. Sed quia hoc non sufficit, addit: & posuisti super me manum tuam: necesse enim est, ut conservationis nunquam interruptæ brachio retinere me pergas. Singulis igitur momentis sumus verè nihil, & omnia nostra bona, tanquam in nihilo fundata, sunt splendidum nihil; nihil est nostrum corpus, nihil anima, ingenium nihil, & nihil prudentia: totum, quod est in, & à nobis, est nihil. Intuitus sum, & non erat homo, Jerem. 4. 25. quasi diceret si profundius rimari incipio fundamentum mei esse, evanesco quasi coram oculis meis, neque invenio me amplius in me, cum quasi non essem, & sum similis illis, qui non sunt, quia ex me meisque viribus non solum efficere non possum, ut sim, sed nec, ut uno momento perseverem esse, quod sum, postquam sum.

PUN-

PUNTUM III.

Nihil es in operando.

III. **C**onsidera, vim operandi
 adeò esse commensura-
 tam vi essendi, ut ab una ad alte-
 ram fiat legitima illatio; atque
 adeò certum esse debet, eum, qui
 ex se nihil est, ex se nihil posse;
 cumque simus continuum nihil in
 essendo, manifestum est, nos esse
 continuum nihil in operando, quia
 omnis operatio supponit esse, ei-
 que innititur: *Nihil sum nihil possum
 nihil mereor*, ajebat B. Catharina
 Genuensis, quæ ne quidem nomi-
 nari se volebat, quia metiebatur
 & aestimabat se semper ex eo, quod
 habebat à se, id est merum nihil.

Interea autem nos, quæ nostra
 est cæcitas, aestimamus nos ipsos,
 & circumspicimus, velut rem ma-
 gnâ, *dicit se esse aliquid magnum*,
 A. A.

Act. 8. 9. cum tamen nostra origo sit nihil, nostræ vires sint nihil, & cum omni eo, quod habemus, & sumus ex nobis, sumus minus, quàm canis mortuus, ad nihil utiles, nisi ut neglectim abjiciamur:

Ad nihilunq; valet ultra, nisi ut consulatur. Matth. 5. 3.

Praxis

Erga DEUM.

I. **E**X spolia te coram DEO omnibono, quod habes, & ingenuè confitere, nihil esse tuum, illique soli deberi gloriam: *Soli DEO honor & gloria!* 1. Tim. 1. 17.

II. Exulta, quòd nihil sis, ut DEUS sit omnia, & gratulare tibi quod nihil habeas proprii boni, ut ille sit fons omnis boni.

III. Ad omnem vanæ complacentiæ motum recurre ocyus ad DEUM, eúmque roga, ut honorem

20 *Speculum non fallax.*

rem suum tueatur, neque permit-
tat, illum à te sibi eripi.

IV. Deplora cæcitatem tuam,
quòd te hæcenus adeo æstimave-
ris: *Ad nihilum redactus sum, &
nescivi. Psal. 72. 22.*

V. Excita in te reverentialem
quendam DEI timorem, velut ser-
vus erga Dominum; nam, ut affir-
mat D. Thomas, reverentia ista &
respectus animæ erga DEUM hu-
militatis est radix.

Erga te ipsum.

I. Fuge quantum in te est omne
genus honoris & commodi, &
cum quadam in te ipsum diffiden-
tiâ, agnosce, te nec satis talenti ha-
bere, ut honorem admittere, nec
satis virtutis, ut illum gerere sine
periculo possis.

II. In rei sordidæ, ac vilis oc-
cursu cogita, te longè esse vilio-
rem propter nihilum tuum, & longè
sordidiorum propter peccata tua.

III. Elige deterius in habitatio-
ne,

ne,

ne, vestitu, & victu, velut magis proportionatum nihilo & demeritis tuis.

IV. Esto libentius cum personis pauperibus & simplicibus, & intueri in illis, quod es, & quod esse deberes.

V. Assuesce, non horrere ullam confusionem aut ignominiam utpote miseris tuis debitam; neque plus cura laudes & vituperia hujus Mundi, quam curare quis solet laudes aut vituperia infantis.

Erga proximum.

I. Proprium est humilium, nemini negare, quod concedi potest, fieri omnibus omnia, neque habere rationem propriæ inclinationis, modò satit fiat alienæ.

II. Compatere afflictis ex intimo animi sensu, & cogita, genus illud adversitatis tibi potius convenire, teque illud majori longè titulo mereri.

III. Gratus esto singulari curâ
iis.

22 *Speculum non fallax.*
iis, qui tibi benefaciunt: gratitudo est filia humilitatis; tantò enim magis æstimatur beneficium, quantò qui illo se æstimat magis indignum.

IV. Interroga libenter alios, & non dedignare, discere à quovis alio; neque ex superbia tuam ignorantiam cela.

V. Age gratias illi, qui te corripit: juvat enim te, ut te ipsum cognoscas, & habeas pro eo; quod es.

ORATIO.

Ad Patrem aeternum pro impetranda humilitate.

O Pater cœlestis, prima omnis rei, bonique omnis origo! ex tuo dono habeo, quod sum. & bonum omne quo possideo: tu mihi id dedisti, tu illud conservas; in te vivo, operor, & sum, tuâque potentiâ sustentor, sine qua nec possibilis

possibilis forem. Quàm æquum
igitur est, ut omnem gloriam Ti-
bi soli tribuam, utque ad te, vel
ut ultimum finem redeat, quod
à te, velut primo principio exivit;
agnosco me propterea in conspe-
ctu tuo, velut merum nihil, &
humilio me sub tua potentia,
quasi non essem; *Substantia mea,*
velut nihilum ante te. Psal. 38. 6.
Displicet mihi summè, quòd, cum
sim creatura tam vilis, ausus sim,
peccando contra te insurgere, &
cum ex me vires non haberem ti-
bi bellum movendi, pessima mea
voluntas mueuata sit illas à te, tuis-
que donis adversus liberalissimum
datorem turpissimè abusa sit. Tu
verò nihilominus non exuisti in
me animum Patris, quamvis ego
meâ me culpâ reddiderim vilio-
rem luto, quod pedibus calco:
Pater noster es tu, nos verò lutum. Isa.
64. 8. Age igitur mecum instar
Patris, & compatere mihi, osten-
de

24 *Speculum non fallax.*

de aliquando potentiam tuam,
medendo malis meis, postquam
tamdiu ostendisti patientiam, ea
tolerando. Sum enim verò misera-
bilis, pauper, cœcus, & nudus om-
ni bono. da mihi ergò, ut talem
me æstimem, qualis sum ex me ip-
so, purum nempe nihilum, seu
spectentur, quæ habeo, seu quæ mi-
hi desunt; ut arctissimè tibi unitus
per amorem, & subjectus per obe-
dientiam, tandem merear in te
possidere omne bonum: **DEUS**
mens & omnia! Amen.

CONSIDERATIO II.

Pro Die Lunæ.

De Nihilo, quod sumus in
statu & ordine Gratiz.

PUNCTUM I.

Necessitas Gratiz sanctificantis.

- I. **C**onsidera, quòd, licet pro-
prium aliquid haberes in
Ordi-